Bi strument tal-mużika u bil-vuċi naturali, tieħu gost u tagħti gost

Mons. Dun Mosè Debono

Bi strument mużikali ma' xuftejk, u li jindaqq bin-nifs, jew bi strument tal-korda, jew bil-vuċi naturali, int kapaċi tieħu gost, anke waħdek id-dar tiegħek u iktar u iktar quddiem udjenza, li tkun taf tapprezza l-mużika.

Bla dubju, bħal kull ħaġa oħra li tkun trid titgħallem u tagħmel esperjenza tagħha, irid jgħaddi ħafna żmien, sakemm tidra l-istrument u l-isturment jidra lilek, u joqgħod għalik, jew il-vuċi li trid tikkorda u tikkontrolla. Imma min ikun determinat li jasal, jasal, u xħin wieħed jinduna u jagħraf li wasal biex, lill-istrument, għamlu ħabib tiegħu, jinduna wkoll li anke l-istrument isir ħabib ta' min ikun idoqqu.

U l-istess il-vuċi - fejn qabel, bil-vuċi, wieħed kien jinqeda biss biex jikkomunika ma' nies oħra, issa bil-vuċi kantata, wieħed/waħda j/tkun j/tista' j/tferraħ u j/tgħaxxaq udjenza kbira ta' nies. U mhux biżżejjed li tkun taf iddoqq strument bin-nifs, jew bil-korda, u lanqas mhu biżżejjed li jisimgħuk tkanta, għax ikunu jonqsu ħwejjeġ oħra meħtieġa ħafna, dawn huma: il-ħlewwa, l-esperjenza, l-attenzjoni tal-movument tad direzzjoni tad-Direttur, li jkun qiegħed imexxi l-banda jew orkestra.

Id-daqqaq u l-kantant iridu jiftakru li għandhom ikunu jafu sewwa l-karattru tagħhom, jekk hux kalm, furjuż, nervuż, supperv, ta' ras iebsa, inkella jiġri li, iridu u ma jridux, ikunu qegħdin jikxfu l-karattru tagħhom, mingħajr ma jafu, u ma jagħtux gost lin-nies, la bl-istrument tan-nifs, la b'dak tal-korda, u lanqas bil-vuċi. Hemm marda oħra li wieħed għandu jikkura u jfejjaq: dik li d-daqqaq jew il-kantant jaqta' bil-quddiem jew jibqa' lura mid-direzzjoni tad-Direttur.

Jekk il-kant bil-vuċi u d-daqq bl-istrumenti jgħaxxqu l-pubbliku fi swali, teatri, pjazez, kemm jgħaxxqu iktar lill-ġemgħa tal-Insara li jkunu miġburin għat-talb fid-Dar ta' Alla? - jiġifieri fil-knejjes kbar u żgħar, katidrali, santwarji, knejjes żgħar u kapanni fqar f'artijiet tal-Missjoni? Sa fit-Testment l-Antik, kien hemm l-użanza tad-daqq bl-istrumenti u bil-kant bil-vuċi. Ħalli naraw kif kienu jagħtu gost lil Alla l-poplu Lhudi, fit-Tempju tiegħu.

Mill-Ktieb tal-Kronaki (Paralipomenon) 1,15-16 "U David ordna lill-kapijiet tal-Leviti li jqassmu lil ħuthom il-mużiċisti, bl-istrumenti tad-daqq: arpi, ċetri, ċnieċel, u jgħollu u jsemmgħu leħinhom għoli b'sinjal ta' ferħ... Il-kantanti kellhom idoqqu ċ-ċnieċel tal bronz iżarżru... U Kananija, il-kap tal-Leviti fil-kant, kellu jidderieġi l-kant - għax kien jifhem. Il-Qassisin kellhom idoqqu t-trombi quddiem l-Arka" U Heman u Gedutun, kellhom trombi u ċnieċel għall-mużiċisti, u tagħmir ieħor għall-kant lil Alla"(Kronaki 16,42).

Naraw x'kien id-daqq u l-kant fit-Tempju li Salamun bena lil Alla:2 Kronaki 5,12. "Il-Leviti kantanti kollha kienu bil-platti u l-arpi u ċ-ċetri u magħhom mija u għoxrin qassis idoqqu t-trombi. U kif it-trumbettieri u l-kantanti kollha bdew isemmgħu ħoss wieħed flimkien biex isebbħu u jfaħħru lill-Mulej, kif kienu jsemmgħu d-daqq tat-trombi u l-platti u l-istrumenti tad-daqq biex isebbħu lill-Mulej. "għax Hu tajjeb, għal dejjem it-tjieba Tiegħu", ġara li t-Tempju tal-Mulej imtela' bi sħaba. U ma setgħux il-qassisin ikomplu s-servizz tagħhom minħabba s-sħaba għax il-glorja tal-Mulej imliet lid-Dar ta' Alla.

Minn dawn l-aħħar osservazzjonijiet mill-iskrittura Mqaddsa fuq id-daqq u l-kant fit-Tempju ta' Alla, għandna nitgħallmu li, meta aħna mmorru ndoqqu u nkantaw fid-Dar ta' Alla, ma mmorrux sempliċiment biex daqqejna u kantajna, imma fuq kollox, biex nagħtu glorja lil Alla, mhux biss bil-kant u d-daqq, imma fuq kollox ukoll - biex nisimgħu l-Kelma ta'Alla, kemm mit-Testment il-Qadim u kemm mit-Testment il-Ġdid. U lanqas dan mhu biżżejjed, imma hemm bżonn li dak li nkunu smajna, nippruvaw inħaddmuh fil-ħajja tagħna ta' kuljum.

Anke l-Aħħar Konċilju Vatikan it-Tieni (1963-1965), l-ewwel dikjarazzjoni li għamel kienet il-Kostituzzjoni dwar il-Liturġija Mqaddsa"

(Sacrosanctum Concilium) fl-4 ta' Diċembru, 1963 u fost oħrajn, tkellem f'Kapitlu 6 fuq il-Mużika Sagra".

Id-dinjità tal-mużika sagra:

112 "It-tradizzjoni tal-Mużika tal-Knisja kollha, hija teżor ta' valur bla qies, li jgħaddi kull espressjoni oħra tal-arti - l-aktar minħabba li l-Kant Sagru magħqud ħaġa waħda mal-kliem, huwa parti neċessarja u integrali mal-Liturġija Solenni".

L-orgni u l-istrumenti mużikali:

120 "Fil-Knisja Latina, l-orgni bit-tubi għandu jinżamm f'qima kbira, bħala strument tradizzjonali, li l-leħen tiegħu jgħanni bi sbuħija tal-għaġeb, iċ-ċerimonji tal-Knisja u jgħolli b'qawwa l-ħsieb lejn Alla u l-ħeġġa tas-sema"

"Madankollu, strumenti oħra jistgħu jiddaħħlu fil-Kult Divin skont il-ġudizzju u bil-kunsens tal-Awtorità kompetenti tal-post - l-Assemblea Episkopali territorjali - basta jkunu addatti għall-użu qaddis, u jkunu jixirqu għad-dinjità tat-Tempju, u jwasslu għall-edifikazzjoni tal-fidili."

112 "Għalhekk, il-Mużika Sagra, aktar ma' tkun magħquda ħaġa waħda mal-Azzjoni Liturġika, iżjed tkun qaddisa, kemm billi tfisser b'aktar ħlewwa t-talb u tħeġġeġ biex kulħadd ikun leħen wieħed u qalb waħda, u kemm billi ssebbaħ b'aktar solennità r-Riti Mqaddsa"

Hemm ħafna modi u stili differenti ta' kompożizzjonijiet mużikali. Iżda hemm mużika li, bil-melodija tagħha tgħaxxqek u tpaxxik, minħabba l-melodija tagħha u l-kuluri sbieħ ta' espressjonijiet u hemm mużika oħra, li ħlief dissonanzi l-ħin kollu, storbju li jtarrax, platti, tnabar, katuba, ma tismax.

Madankollu kulħadd għandu l-gosti tiegħu. Imma kull min għandu sens fin, edukat, imħarreġ fil-mużika, imżejjen b'widna tajba u mħarrġa għad-daqq u għas-smigħ ta' melodiji li jgħaxxquk, lil dik il-persuna tista' ssejħilha li għandha d-don li taf tapprezza d-daqq bl-istrument u bil-kant tal-vuċijiet. Hemm ħafna oħrajn li, għalkemm ma jkunux jafu jdoqqu jew ikantaw, madankollu jkunu kapaċi jikkummentaw artistikament fuq dak li jkunu semgħu.

Il-Mellieħa għandna ħafna li jafu l-mużika u li jafu jdoqqu strument - numru ta' rġiel, nisa u tfal li jafu jkantaw, u numru kbir ħafna ta' semmiegħa li japprezzaw is-sagrifiċċji li jagħmlu d-daqqaqa, il-kantanti u d-Diretturi tagħhom biex itellgħu programm mużikali u vokali għall-gost ta' kulħadd.

Xhieda ta' dak li għidna huma, fost oħrajn, dawk l-erba' programmi li jsiru qabel il-festa tal-Vitorja: mill-Kor u Orkestra Marija Bambina, mill-Għaqda Mużikali Imperial, mill-Banda taż-Żgħażagħ Vittorjani tal-Każin La Vittoria u mill-Banda Filarmonika La Vittoria.

For Quality Metal Works at Competitive Prices

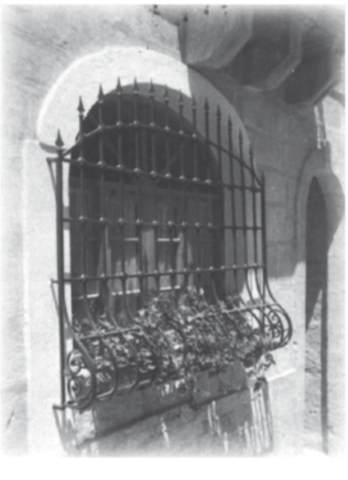

JOE GAUCI
METAL WORKS

7 Marfa Road, Mellieħa
Tel: 2152 0566 • Mob: 7904 6976